

Verslagen werkzaamheden bisschoppelijk gedelegeerden voor het katholiek onderwijs per bisdom in 2017

Werkzaamheden Bisschoppelijk Gedelegeerde voor het Katholiek Onderwijs – Aartsbisdom Utrecht

- Begeleiding van scholen die zoeken naar versterking van de katholieke identiteit.
- Onderhandelingen met scholenstichtingen over statutenwijzigingen i.s.m. jurist van de NKS (met name bij fusietrajecten).
- Overleg met pabodocenten Godsdienst/Levensbeschouwing in het kader van de implementatie van de VKLO-kennisbasis Godsdienst/Levensbeschouwing RK.
- Examineren van studenten aan niet-katholieke instellingen voor akte Godsdienst/Levensbeschouwing RK (de katholieke akte kan aan een niet-katholieke instelling alleen verleend worden door een katholieke gecommiteerde).
- Officium Educationis met subgroep voor
  - Ontwilling van serie brieven over het katholiek onderwijs (in aansluiting bij de bisschoppelijke beleidsnota 'Beziel en Zelfbewust').
- Medewerking aan de Week van het Katholiek Onderwijs.
- Bestuur RK-GVO.

Werkzaamheden Bisschoppelijk Gedelegeerde voor het Katholiek Onderwijs – Bisdom Breda

Sinds 1 januari 2017 is er een nieuwe bisschoppelijk gedelegeerde werkzaam in het bisdom van Breda. Zijn werkzaamheden waren:

- Kennismaking met de theoretische en beleidsmatige kant van katholiek onderwijs.
- Deelname aan de vergaderingen van het Officium Educationis (College van Bisschoppelijk Gedelegeerden Onderwijs). N.a.v. het OE deelname aan verschillende commissies en vanuit het OE het gesprek voeren met onder andere Verus en de VKLO.
- Bestuurstaken van het RK-GVO (organisatie die voor openbare PO-scholen godsdienstlessen verzorgd).
- Gesprek met verschillende schoolbesturen. Over het algemeen zijn de contacten vriendelijk, open en een werkelijke dialoog. Het komende jaar zal (hopelijk) in het kader staan van verdere kennismaking met andere besturen alsmede op schoolniveau met directies en leerkrachten.
- Contacten met de Pabo van Vlissingen, voortgezet op de wijze waarop deze plaatsvonden: een gesprek met de BG is een vereiste voor het kunnen krijgen van de akte van bekwaamheid. Dit jaar zijn er vier aktes uitgereikt.
- Met de Pabo in Breda vinden constructieve gesprekken plaats, waarin wordt nagedacht over de rol van de BG bij de toekenning van de akte. Dit jaar werd dit gedaan zoals eerder.
- Er zijn in totaal drie akkoordverklaringen afgegeven en deze is een keer niet afgegeven op basis van formele eisen (doopsel). Dit is wel opgepakt als gelegenheid om constructief contact met de rectoren van de betreffende scholen te hebben.
- De verbinding tussen parochie en school kan op plaatsen verstevigd worden. De wens hiertoe is uitgesproken door parochies. De BG denkt hierin mee en geeft dit terug aan schoolbesturen.

Werkzaamheden Bisschoppelijk Gedelegeerde voor het Katholiek Onderwijs – Bisdom Groningen-Leeuwarden

Regulier:

- Adviseren aan de bisschop en/of bisdomstaf
- Beoordeling nieuwe statuten van (fuserende) RK-scholen.

- Eindgesprekken Pabo Stenden (Groningen-Emmen) akte Godsdienst-Levensbeschouwing 5/jaar en waar mogelijk kennismaking met studenten vooraf.
- Eindgesprekken Nascholing akte Godsdienst-Levensbeschouwing 30/jaar en kennismaking met de cursisten vooraf.
- Gesprekken met cursisten die de nascholing Identiteitsondersteuner RK-basisonderwijs hebben gevolgd.
- Overleg met de collega's uit de andere bisdommen in het Officium Educationis.
- Lid van het bestuur van het RK-GVO.
- Adviseur van het bestuur van het Onderwijsbureau in Meppel (2x/jaar).
- Overleg met de identiteitsbegeleiders in het bisdom (4x/jaar).
- Gesprekken met bestuurders en raden van toezicht van (grote) schoolbesturen.
- PR t.b.v. de Week van het Katholiek Onderwijs.
- Aanwezig bij studiedagen, inspiratiedagen, enz. naar het mogelijke.

Incidenteel:

- Schoolbezoeken.
- Gesprekken met leerkrachten, ouders en andere betrokkenen bij scholen.
- Introduceren van de nieuwe bisschop bij scholen en besturen in het bisdom.
- Gastlessen.

**Werkzaamheden Bisschoppelijk Gedelegeerden voor het Katholiek Onderwijs –
Bisdom Haarlem-Amsterdam**

- Kennismakingsgesprekken.
- Gesprekken met Pabo-docenten en studenten rond akte van bekwaamheid.
- Gesprekken met schoolbesturen en schoolleiders over identiteit.
- Contacten met schoolbesturen en schoolleiders rond statutenwijzigingen met betrekking tot de erkenningstaak NKSR.
- Opzetten van rectorenberaad en catechetenkring voor VO.
- Activiteiten rond week van het katholiek onderwijs gericht op contact geloofsgemeenschap – school.
- Individuele contacten naar aanleiding van vragen van parochies, scholen, ouders en docenten.

**Werkzaamheden Bisschoppelijk Gedelegeerde voor het Katholiek Onderwijs –
Bisdom 's-Hertogenbosch**

- Contacten in het onderwijsveld versterken door kennis te maken met besturen en directie van scholen waarbij lokale verbindingen tussen parochie en scholen worden gestimuleerd.
- Behandelen van individuele aanvragen van de bisschoppelijke verklaring voor benoeming aan een katholieke onderwijsinstelling.
- Begeleiden van statuutwijzigingen bij fusies tussen onderwijsinstellingen in zowel primair als voortgezet onderwijs ten behoeve van instandhouding katholieke erkenning.
- Onderzoek van de mogelijkheid intensiever bij de beoordeling en toekenning van de catechese aantekening bij het Pabo-diploma betrokken te worden.
- Contacten met boven schoolse verenigingen en samenwerkingsverbanden op het vlak van katholiciteit en levensbeschouwing.
- Adviseren bij opzet van een opleiding tot Coördinator Levensbeschouwing.
- De contacten met het onderwijsveld zijn in de opbouwfase. In het algemeen kan gezegd worden dat scholen serieus bezig zijn hun identiteit uit te werken (intern) en kenbaar (extern) te maken naar partners in hun werkveld. Daarbij valt een grote diversiteit op van aanpak en diepgang die gelegen is in de sterk veranderende onderwijspraktijk en leerling populaties.

- In het lopende werkjaar zal de samenwerking met schoolbesturen verder worden uitgewerkt waarbij op de eerste plaats ruimte wordt gezocht voor dialoog en verdere verkenning van het werkveld. Daarbij zal verkend worden wat het draagvlak is van gezamenlijke visitaties.
- Speerpunten in het Godsdienstonderwijs zijn de uitwerking van de thema's als 'Godsbesef' en 'bidden'.

Werkzaamheden Bisschoppelijk Gedelegeerde voor het Katholiek (middelbaar- en hoger) Onderwijs – Bisdom Roermond

- Deelname aan Symposium "Orthodoxie versus Fundamentalisme" 17-18 jan. 2017.
- Wat is je heilig in het levensbeschouwelijk onderwijs? Uitgaande van de drie grote Abrahamitische religies: Christendom, Jodendom en Islam. Met inleiders van alle drie de religies. Godsdienstonderwijs is niet meer overdracht van de traditie, maar informatie geven over diverse tradities, communicatie met de leerling (dialoog) en confrontatie van de visie van jezelf met die van een ander.
- Studiedag voor docenten levensbeschouwing, georganiseerd door de gedelegeerde, i.s.m. Theo van der Zee namens Verus. Opzet was een voorbeeld van good practice, discussie over de positie van het vak, en presentatie van het lesmateriaal van Pierre Vossen voor het vak burgerschapskunde/levensbeschouwing. Slechts kleine groep docenten heeft aan deze middag deelgenomen.
- Begeleiden van de werkzaamheden van Pierre Vossen inzake het vervaardigen van lesmateriaal over religie voor het vak Burgerschapskunde/levensbeschouwing in VO. Inmiddels heeft hij lesbrieven geschreven over de volgende onderwerpen: het kerkgebouw, de Bijbel, Kerstmis, Pasen, Maria, Rituelen rondom overlijden, en Heiligen. Hij heeft ook ondersteunend digitaal materiaal gemaakt.
- Gesprekken met Zrs. Dominicanessen in Sittard, die zich met onderwijs willen gaan bezighouden.
- Incidentele contacten met scholen en schoolbesturen.
- Contacten met studentenpastoraat Maastricht.
- Medewerking verleend aan enquête onder priesters over catechese in parochie en op school (actie BG-basisonderwijs).
- Medewerking verleend aan organiseren/beoordelen kerstprogramma's basisscholen in kader van kerstwedstrijd, georganiseerd door BG-basisonderwijs.
- Bezoek aan onderwijsbureau Aartsbisdom London en aan retraitshuis voor scholieren van dit bisdom.
- Koppeling WJD met scholieren en studenten.
- Werkzaamheden Bisschoppelijk Gedelegeerde voor het Katholiek (PO en Pabo's) - Onderwijs - Bisdom Roermond
- Rond de advent organiseren wij jaarlijks een kerstwedstrijd.
- RK-GVO
  - RK-GVO: sinds eind 2016 ben ik penningmeester en daarmee lid van het dagelijks bestuur.
  - Het bestuur heeft 8x vergaderd.
- Pabo
  - In 2017 op Pabo in Venlo 15 aktes uitgegeven.
  - In 2017 op Pabo in Sittard 9 aktes uitgegeven.
- Kennismaking scholen en besturen
  - Kennismaking met schoolbesturen is nu afgerond. Vandaaruit zijn verschillende initiatieven ontstaan. Tot nu toe met alle besturen afgesproken om regelmatig overleg in te voeren (1 x per 1 of 2 jaar) en het belang van de akte van bekwaamheid weer op de agenda gezet.
- Statutenwijzigingen
  - Gesprekken hieromtrent gevoerd met: Kindante, Swalm en Roer en Innovo.
- Schoolbezoek.

- Op 22-11-2016 heeft er samen met Mgr. dr. E. de Jong een inspirerend schoolbezoek plaats gevonden bij RK-basisschool De Veldhof te Eijgelshoven.
- Enquête
  - 90% van alle parochies heeft.
  - Dit jaar een poster met lesbrief voor alle RK-scholen in de advent.
- Officium Educationis
  - Hieraan wordt ongeveer 5 x per jaar deelgenomen.

Werkzaamheden Bisschoppelijk Gedelegeerde voor het Katholiek Onderwijs – Bisdom Rotterdam

Diocesaan:

- Contact onderhouden met besturen/stichtingen van primair en middelbaar onderwijs. Dit contact bestaat uit het voeren van gesprekken met de leden van de commissie van bestuur, soms uitgebreid met leden van de commissie identiteit (als die er is). Met een aantal is het contact structureel: door hen word ik betrokken bij de inhoudelijke invulling van identiteitsdagen, jubileumbijeenkomsten en heb ik zitting in de werkgroep die een nieuw beleidsplan opstelt (RVKO). Met anderen is het contact minder frequent en met sommigen is het er niet. Daar kan nog wat gewonnen worden.
- Contact onderhouden met middelbare scholen: gesprekken met rector en docenten levensbeschouwing. Op uitnodiging woon ik bijeenkomsten bij zoals vieringen en identiteitsdagen. Het komt voor dat ik een actieve rol heb bij die bijeenkomsten: als gespreksleider of het geven van een workshop.
- Met een aantal scholen is er goed contact, met anderen minder en met sommigen zelfs niet. De contacten met de scholen wil ik verder uitbouwen.
  - Bezoeken aan scholen. Dit zou ik nog verder willen uitbouwen.
  - Contact onderhouden met de twee Pabo's in het bisdom Rotterdam. De docenten betrekken mij bij hun invulling van het curriculum (implementatie kennisbasis), er is regelmatig contact over de inhoud. Ik ben geëngageerd bij de eindgesprekken voor de akte en ben aanwezig bij de uitreiking (houd dan een korte toespraak).
- Contact onderhouden met de vier identiteitsbegeleiders van ons bisdom.
- Het organiseren van rondetafelgesprekken van:
  - Bisschop met bestuurders primair onderwijs;
  - Bisschop met schoolleiders middelbaar onderwijs;
  - Bisschop met bestuurders en identiteitsbegeleiders.
- Verzoeken behandelen van besturen en scholen. De bisschop wordt gevraagd om:
  - Een stilteruimte of kapel in te zegenen;
  - Een schoolgebouw inzegenen (na verbouwing);
  - Een toespraak te houden + gebed uit te spreken bij een jubileum van een bestuur;
  - Initiatief van Mgr. dr. J.H.J. van den Hende: jaarlijks schenkt de bisschop een kerstgroep aan een basisschool. Bij het begin van de Advent zegent hij die op school in.

Landelijk:

- Lidmaatschap van het Officium Educationis.
- Lidmaatschap van de NKSR.
- Lidmaatschap van het bestuur van het RK-GVO (secretaris).
- Lidmaatschap van het SKO.
- Inhoudelijke betrokkenheid bij de Week van het Katholiek Onderwijs, met name bij het materiaal dat jaarlijks wordt ontwikkeld.
- Onderhouden contact met Vastenactie: ik bekijk het materiaal voor de scholen dat door hen ontwikkeld wordt als mee-lezer.